

IKÄYSTÄVÄLLINEN SAIRAALA

–Kouluttaen ja kehittäen hyvää, kokonaisvaltaista ja kustannusvaikuttavaa erikoissairaanhoidoa iäkkäille

Erikoissairaanhoidossa hoidetaan yhä enemmän iäkkäitä ja monisairaita potilaita. Jotta heille pystytään tarjoamaan oikea-aikaista, yksilöllistä, laadukasta ja turvallista hoitoa, on tärkeää tunnistaa iäkkäiden hoitoon liittyviä erityispiirteitä ja huomioida ne yksiköiden toiminnassa. Ikäystävällinen sairaala -toimintamallin kehittäminen alkoi vuonna 2021 Haartmanin sairaalan sisätautiosastolla 4. Nykyisin se on osa HUSin pysyvää toimintaa.

Ikäystävällinen sairaala -toimintamalli koostuu iäkkään potilaan hoidon hyvistä käytänteistä kuten toimintakyvyn ylläpidosta, aktiivisesta moniammatillisesta yhteistyöstä, vajaaravitsemuksen ja sairaala-deliriumin tunnistamisesta ja hoidosta, sekä turvallisesta kotiutuksesta. Iäkkään tulee olla keskeisessä roolissa omassa hoidossaan.

Ikäystävällinen sairaala – toimintamallin kehittämisestä ja kouluttamisesta HUSin yksiköihin vastaa kahdesta geriatrisesta sairaanhoitajasta, geriatrisesta fysioterapeutista ja geriatrian erikoislääkäristä koostuva tiimi. Tiimin jäsenet tekevät kehittämistyön lisäksi myös potilastyötä.

Krista Ropa, geriatrinen sairaanhoitaja, YAMK
Marja Sillanpää, geriatrinen sairaanhoitaja, YAMK
Katariina Stumpf, LT geriatrian erikoislääkäri,
Muistisairauksien erityispätevyys
Elina Valkonen, geriatrinen fysioterapeutti, MMSc
Kuva: Mikko Hinkkanen

Vuonna 2025 Ikäystävällinen sairaala -tiimin jäsenet ovat muun muassa...

Kouluttaneet kahdeksassa eri sairaalassa. Iäkkäiden hoitoon liittyviä koulutuksia ja työpajoja on järjestetty yhteensä 67.

Esitelleet Ikäystävällinen sairaala -toimintamallia kaksilla messuilla, Sairaanhoitajapäivillä ja ICN-kongressissa.

Osallistuneet sekä kansallisten suositusten että HUSin hoito- ja potilasohjeiden tekoon.

Järjestäneet ammatillisille tarkoitetut Hyvä kotiutus – messut yhteistyössä Helsingin kaupungin ja hyvinvointialueiden kanssa.

IKÄYSTÄVÄLLINEN SAIRAALA

lääkäs erikoissairaanhoidon osastolla

HUS

Osastolle tulo – kotiutuminen jo mielessä

TUNNE POTILAASI, SELVITÄ
Asuminen
Aiempi toimintakyky
Apuvälineet
Avuntarve

ARVIOI
Kaatumisriski
Vajaaravitsemusriski
Painevaurioriski
Kipu
Deliriumoireet

JÄRJESTÄ
tarvittavat apuvälineet

TEHOSTA
ravitsemusta

Kannusta ja avusta iäkäs ylös vuoteesta.

Hoitojakso – moniammatillista yhteistyötä

Ohjaa iäkäs aktiivisesti liikkeelle koko hoitojakson ajan.
Mihin asioihin iäkäs tarvitsee apua?
Selvitä kotiin vietävien palveluiden tarve.

Määritä arvioitu kotiutumispäivä hoitojakson alussa.
Aloita kotiutuksen järjestely mahdollisimman aikaisin.

Arvioi lääkityksen asianmukaisuus.
Tarvitaanko erityistyöntekijän osaamista?
Pyydä konsultaatio hoitojakson alussa.

Ennakoi ja suunnittele hoitoa.
Huolehdi, että iäkäs ja tarvittaessa myös hänen läheisensä ovat tietoisia tehdystä suunnitelmasta.

Osallista iäkäs omaan hoitoonsa

Hyödynnä moniammatillisen tiimin asiantuntemusta.
Yhteiset tiimipalaverit lisäävät tiedonkulkua ja sujuvoittavat hoitoa.

Turvallinen kotiutus – oikea-aikaisesti ja hallitusti

✓ Huolehdi ajoissa, että iäkäs, hänen läheisensä, kotihoito ja muut tarvittavat tahot ovat **tietoisia kotiutuksesta.**

✓ **Turvaa hoidon jatkuvuus.** Varmista olennaisen tiedon siirtyminen iäkkäälle ja jatkohoidosta vastaavalle taholle.

✓ Tarkista, että iäkäs saa mukaansa selkeät **jatkohoito-ohjeet ja lääkelistan, johon on merkitty muutokset.**

11/2024
HUS Sisätauti ja kuntoutus Geriatrian linja
ikaystavallinen.sairaalala@hus.fi

Ikäystävällinen sairaala -toimintamallin juliste kuvaa asioita, joita iäkkään potilaan hoitojakson aikana tulee huomioida ja toteuttaa. Mallin käytännöt sopivat kaikenikäisten potilaiden hoitoon.